

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu Obecného programového dokumentu pro využití prostředků ze Systému obchodování s emisemi
Č. J.	52/2026
DATUM ZPRACOVÁNÍ	29. 7. 2026
KONTAKTNÍ OSOBA	Tomáš Trubačík, Jan Proksch
TELEFON	+420 778 717 564, +420 603 459 564
E-MAIL	ttrubacik@spcr.cz ; jproksch@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. Svaz průmyslu a dopravy ČR vítá důraz obecného programového dokumentu na podporu dekarbonizace energetiky, průmyslu i dopravy a obecně na konkurenceschopnost ČR. Vidíme však i oblasti, které jsou z našeho pohledu opomenuty či podceněny. Ty uvádíme v konkrétních připomínkách.

Ačkoliv tedy z důvodu politické citlivosti a rizika případných negativních změn **primárně odmítáme další zásahy do nově navržené procentuální alokace výnosů mezi jednotlivé programy Modernizačního fondu, resp. programy využití výnosů, je nutné zajistit podporu i těmto činnostem.** Pokud by k úpravám alokace nakonec došlo, pak tyto nesmí vést ke snižování alokace na programy určené pro energetiku a průmysl.

Současně vítáme, že je předkládaný materiál pojatý jako „živý dokument“, který se může v průběhu času aktualizovat v závislosti na situaci a potřebách, ale zároveň upozorňujeme, že musí tvořit předvídatelný výhled podpory investic.

Tato připomínka je zásadní.

2. V celém dokumentu, resp. v části 4 doporučujeme změnu terminologie z „PREFEROVANÉ INVESTICE“ či „DALŠÍ PŘÍKLADY PODPOROVANÝCH INVESTIC“ na PREFEROVANÁ OPATŘENÍ“ a „DALŠÍ PŘÍKLADY PODPOROVANÝCH OPATŘENÍ“. Ne vždy se totiž jedná o investiční akce. Slovo „opatření“ tak pokryje činnosti investiční i jiné povahy.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

3. Navrhujeme přehodnotit navržené snížení alokace programu GREENGAS a zachovat finanční prostředky nezbytné k realizaci projektů repurposingu plynárenské přepravní soustavy pro přepravu vodíku a výrobu RFNBO vodíku na území ČR.

Navržené snížení alokace programu GREENGAS fakticky znemožňuje realizaci strategických investic do vodíkové páteřní infrastruktury České republiky a vytvoření lokálních projektů výroby vodíku. Takový krok je v přímém rozporu s aktualizovanou Vodíkovou strategií České republiky, která byla schválena vládou dne 17.

července 2024 a která výslovně identifikuje rozvoj domácí výrobní základny a vodíkové přepravní infrastruktury jako jedny z klíčových předpokladů vzniku české vodíkové ekonomiky.

Vodíková strategie ukládá realizaci repurposingu vybraných částí plynárenské přepravní soustavy tak, aby již od roku 2030 bylo možné zajistit dovoz vodíku pro zásobování odběratelů v ČR i tranzit čistého vodíku přes území České republiky. Strategie současně konstatuje, že rok 2030 představuje nákladově nejefektivnější termín pro provedení repurposingu a že očekávané investiční náklady dosahují přibližně 5 mld. Kč, přičemž stát má usilovat o zajištění podpory z evropských i národních zdrojů.

Aktuální situace v plnění cílů pro obnovitelný vodík, zejména v průmyslu a výrobě paliv, také neodpovídá navržené strategii. Přestože se uskutečnila první výzva GREENGAS, domníváme se, že vysoutěžené projekty nebudou schopny pokrýt závazné cíle roku 2030 pro uplatnění obnovitelného vodíku v průmyslu a palivech. Za tímto účelem bude vhodné vypsát minimálně jednu dodatečnou výzvu i na lokální výrobní zdroje.

Snížení alokace GREENGAS na navrhovanou úroveň, kdy v programu zůstane pouze marginální objem prostředků ve výši 28 mil. Kč, neboť přibližně 3 mld. Kč již byly vyčerpány v dosavadní výzvě, by ve svých důsledcích znamenalo konec programu a praktickou nemožnost financovat splnění cíle pro obnovitelný vodík v průmyslu a palivech a repurposing plynárenské infrastruktury pro přepravu vodíku, a tím i splnění cílů schválené vládní strategie.

Současně je třeba upozornit, že projekty společnosti NET4GAS:

- 10.2.1 Internal hydrogen infrastructure in Czechia towards Germany (Czech H2 Backbone West), se zprovozněním dle aktuálních plánů na konci roku 2030, a
- 10.5.2 Internal hydrogen infrastructure in Czechia (Czech Hydrogen Backbone North), se zprovozněním dle aktuálních plánů na konci roku 2032,

jsou identifikovány jako klíčové nejen na české, ale i evropské úrovni. Oba projekty jsou zařazeny na aktuálním seznamu projektů společného zájmu (PCI). Zařazení mezi PCI potvrzuje jejich význam pro dekarbonizaci, integraci evropského energetického trhu, bezpečnost dodávek a posilování flexibility energetické soustavy.

Navržená realokace prostředků tak není pouze v rozporu s cíli Vodíkové strategie ČR, ale ohrožuje rovněž naplnění povinného cíle uplatnění obnovitelného vodíku v průmyslu a realizaci infrastrukturních projektů evropského významu, která je předpokladem zapojení České republiky do vznikající evropské vodíkové páteřní sítě. Potřebu rozvoje vodíkové infrastruktury zmiňuje také Hospodářská strategie Česko: země pro budoucnost 2.0 (2026), která výslovně deklaruje záměr posilovat přepravní a skladovací vodíkovou infrastrukturu a reflektovat potřeby průmyslu.

Návrh požadavku

Požadujeme

- zachovat alokaci programu GREENGAS minimálně v rozsahu umožňujícím realizaci domácí výroby obnovitelného vodíku pro splnění cíle v průmyslu a palivech a repurposingu plynárenské přepravní soustavy pro přepravu vodíku v souladu s termíny a cíli schválené Vodíkové strategie ČR a s realizací

projektů zařazených na seznam PCI. Při vědomí horizontu Modernizačního fondu - rok 2030, činí absorpční kapacita projektů domácí výroby a repurposingu cca 5 mld. Kč, kdy má být dokončen projekt Czech Hydrogen Backbone West s nyní očekávanými investičními náklady přibližně 2 mld. Kč a předpokládáme naplnění 2. výzvy GREENGAS v objemu 3 mld. Kč jako u výzvy z roku 2025.

- vytvořit samostatnou podalokaci pro mezinárodní a vnitrostátní přepravní infrastrukturu pro vodík.

Navýšení dané alokace do programu GREENGAS však nesmí jít na úkor alokace finančních prostředků vymezených pro program ELEGRID, který považujeme za zcela zásadní pro financování tolik potřebného rozvoje elektroenergetických sítí či na úkor finančních prostředků vymezených pro programy určené pro průmysl a energetiku, které jsou zásadní pro jejich dekarbonizaci.

Odůvodnění

Bez odpovídající podpory programu GREENGAS nebude možné zajistit plnění závazných cílů pro obnovitelný vodík pro rok 2030 a realizaci páteřní vodíkové infrastruktury plánované na roky 2030 a 2032. Tím by došlo k nesplnění cílů schválené Vodíkové strategie ČR (aktualizace 2024), oslabení budoucí konkurenceschopnosti českého průmyslu, omezení možnosti dovozu cenově dostupného nízkouhlíkového vodíku a k ohrožení postavení České republiky v připravované evropské vodíkové síti.

Tato připomínka je zásadní.

4. Ke kapitole 2.2 Transformace a konkurenceschopnost průmyslu

Navrhujeme doplnit bod (tučně):

Prostředky systému EU ETS budou proto v oblasti průmyslu přednostně směřovány do investic, které:

- *zvyšují produktivitu a konkurenceschopnost českých podniků,*
- *snižují energetickou náročnost výroby a provozní náklady,*
- *podporují elektrifikaci průmyslových procesů a využívání nízkoe emisních technologií,*
- *umožňují zavádění inovací, digitalizace a automatizace výroby,*
- *zvyšují flexibilitu spotřeby energie a integraci průmyslu do moderní energetické soustavy,*
- *přispívají k dlouhodobé odolnosti dodavatelských řetězců a strategické autonomii České republiky, podporují rozvoj dalších strategických technologií budoucnosti, **včetně např. modernizace výroby vodíku.***

Tato připomínka je zásadní.

5. Ke kapitole 2.4 Strategické investice pro budoucí konkurenceschopnost ČR

Bylo by vhodné účely kapitoly více konkretizovat, resp. zúžit tak, aby bylo patrné, že vedle sociálně-klimatických/energetických účelů dle článku 2.5 **bude využití výnosů z EU ETS stále bezprostředně souviset s klimatickými, resp. dekarbonizačními opatřeními a/nebo související ochranou konkurenceschopnosti průmyslu.**

Odůvodnění:

Vítáme dlouhodobé koncepční pojetí kapitoly 2.4. Ta je však v současném znění značně obecná. Úpravou dojde k zopakování unijního pravidla směřování 100 % výnosů z povolenek na klimatické účely a současně ke stanovení jakéhosi národního mantinelu, v němž se využití povolenek bude pohybovat. Není např. žádoucí, aby se z výnosů povolenek, jejichž plátcí jsou primárně průmysl a energetika, stavěly nové – byť strategické

– budovy/infrastruktura, které jsou např. energeticky méně náročné, avšak s ochranou klimatu nebo ochranou konkurenceschopnosti zmíněných odvětví nemají de facto nic společného.

Tato připomínka je zásadní.

6. Ke kapitole 2.4 Strategické investice pro budoucí konkurenceschopnost ČR

V rámci přednostního zaměření podpory na vybrané aktivity navrhujeme rozšířit bod „přispívají k posilování energetické bezpečnosti, strategické autonomie nebo odolnosti kritické infrastruktury,“ o aktivity v oblasti posilování autonomie v odvětví nerostných surovin a vzácných kovů, jejich zpracování a opětovného využití. Nové znění tohoto bodu by bylo následující:

- *přispívají k posilování energetické bezpečnosti, strategické autonomie **včetně autonomie v odvětví surovin a vzácných kovů, jejich zpracování a opětovného využití** nebo odolnosti kritické infrastruktury*

Odůvodnění:

Smyslem připomínky je zahrnout do podporovaných aktivit i oblast týkající se investic do těžby kritických surovin a surovin přispívajících k dekarbonizaci, jejich zpracování, průmyslového využití a následné recyklace, čímž dojde k posílení surovinové autonomie nejen v rámci ČR, ale i širšího regionu.

Tato připomínka je zásadní.

7. Ke kapitole 2.5 a programu ENER G ETS

Navrhujeme reflektovat nepříznivý vývoj čerpání v programu ENER G ETS a nastolení vize, jak plánuje správce programu řešit tuto situaci. Nabízí se například změna přístupu k veřejné podpoře a aplikace CISAF.

Odůvodnění:

Nutnost vyřešit strukturální bariéry čerpání v sektoru ETS.

Tato připomínka je zásadní.

8. Ke kapitole 3.2 tab. 1 a kapitole 4 tab. 3

Tabulka č. 1 na str. 23 obsahuje indikativní predikci vývoje výnosů z dražeb emisních povolenek, přičemž uvádí jako celkovou předpokládanou částku 50 830 956 050,- Kč. Tabulka č. 3 na str. 28 pak obsahuje podobnou, ale nikoliv zcela konzistentní částku alokace programu EUA, konkrétně 50 469,9 milionu Kč. V zájmu konzistentnosti a transparentnosti navrhujeme částky sjednotit (pokud není rozdíl záměrný a způsobený tím, že část výnosů emisních povolenek je alokována mimo program EUA).

Odůvodnění:

Indikované částky programu EUA v tab. 1 a tab. 3 nejsou zcela konzistentní, navrhujeme proto alokaci v obou tabulkách sjednotit, popř. doplnit vysvětlení, pokud do programu EUA cíleně není alokovaný veškerý výnos z dražeb emisních povolenek.

9. Ke kapitole 4, tabulka 3

Navrhujeme upřesnit, jak byla stanovena odhadovaná disponibilita prostředků v programu EUA v tab. 3 na str. 28 ve výši 25 miliard Kč a optimálně uvést, jaké konkrétní projekty tuto disponibilitu prostředků snižují.

Odůvodnění:

Pro vyloučení pochybností a zvýšení transparentnosti navrhuje formou přílohy k Obecnému programovému dokumentu pro využití prostředků ze Systému obchodování s emisemi doplnit identifikaci projektů, se kterými se počítá v rámci identifikované disponibilnosti prostředků v jednotlivých programech.

U projektů, které již získaly podporu např. formou vydání rozhodnutí o přidělení dotace (popř. které jsou zahrnuty do tabulky č. 3 jako projekty, u kterých se do budoucna počítá s financováním, z jiných důvodů), by výslovné zahrnutí mezi projekty, se kterými se v rámci budoucího financování počítá, významně zvýšilo právní jistotu a umožnilo další přípravu a realizaci daných projektů. Současně by i směrem do budoucna výslovná identifikace daných projektů odstranila případné pochybnosti či nejasnosti. V případě, že jde o větší množství projektů zařazených do jedné výzvy, lze akceptovat i souhrnně uvedení dané výzvy.

Tato připomínka je zásadní.

10.Ke kapitole 4, tabulka 3, položka 4 TRANSPORT

Vnímáme pozitivně předložený návrh Obecného programového dokumentu pro využití prostředků ze Systému obchodování s emisemi a opatření týkající se podpory čisté mobility.

Za klíčové považujeme zohlednění podpory čisté bezemisní a nízkoemisní mobility a související infrastruktury v rámci alokace prostředků pro oblast dopravy (TRANSCoM a TRANSGov) po roce 2026. Současný návrh alokací považujeme za adekvátní, další snížení alokací by mohlo zpomalit rozvoj bez- a nízkoemisní mobility – a tedy negativně ovlivnit konkurenceschopnost dopravců, a současně zkomplikovat plnění cílů vyplývajících z nařízení AFIR. V této souvislosti považujeme za důležité věnovat odpovídající pozornost podpoře tranzice, zejména v segmentu těžké nákladní dopravy, která bude hrát klíčovou roli při naplňování cílů vyplývajících z nařízení AFIR. Pozitivně hodnotíme také důraz na technologickou neutralitu a podporu rozvoje infrastruktury, která je předpokladem efektivní dekarbonizace dopravního sektoru i konkurenceschopnosti automobilového průmyslu.

Prosíme o prověření, zda by bylo možné procentuální alokaci pro dopravu navýšit z navržených 9,18 % na původní hodnotu 10 % (nikoliv však na úkor programů určených pro průmysl a energetiku). Každopádně je do budoucna třeba zajistit dostatečné zdroje podpory i z jiných prostředků – např. z výnosů EU ETS 2.

Odůvodnění:

Viz připomínka.

Doprava má potenciál významně přispět ČR k naplnění cílů Modernizačního fondu podle Směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2003/87/ES, článek 10d, odstavec 1 v oblasti inovativních investic do modernizace energetických soustav a zlepšení energetické účinnosti. A to jak významným a ekonomicky efektivním snížením konečné spotřeby energie, tak i snížením produkce oxidu uhličitého a snížením strategicky nežádoucí a velmi drahé závislosti ČR na importu fosilních paliv ze zemí mimo EU.

Doprava v ČR již překonala průmysl i domácnosti a je podle souhrnné energetické bilance MPO v ČR největším (a trvale rostoucím) konečným spotřebitelem energie (2024: 85 TWh/rok s tendencí meziročního růstu o 4,1 %/rok), největším (a trvale rostoucím) konečným spotřebitelem energie fosilních paliv (2024: 79 TWh/rok s tendencí meziročního růstu o 3,7 %/rok).

Podle ročenky Dopravy MD ČR již v roce 2025 dosáhla doprava v produkci oxidu uhličitého 23,3 mil. t CO₂/rok s tendencí meziročního růstu o 2 %/rok. Tím doprava pravděpodobně přesáhla uhelné elektrárny a stala se největším (a trvale rostoucím) producentem oxidu uhličitého v ČR.

Proto je racionální podpořit investice do bezemisních mobilních i stacionárních dopravních technologií, které reálně existují. A to zejména ve veřejné hromadné dopravě, kde investice pracují díky vysokému časovému i kapacitnímu využití velmi produktivně.

Aktivní zapojení dopravy do procesu dekarbonizace je nutnou podmínkou k dosažení cílů ČR jak v oblasti zvyšování energetické účinnosti, tak i v oblasti ochrany klimatu, jehož nevratné změny již na ČR tvrdě dopadají (zvýšení střední roční teploty z hodnoty 6,7 °C kolem roku 1900 na 10 °C kolem roku 2025, tedy o 50 %, s výsledkem chronického sucha).

Tato připomínka je zásadní.

11.Ke kapitole 4., k podprogramu č. 3A Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS (ENERG ETS)

V rámci dalších podporovaných investic navrhujeme rozšířit možnosti zacílení programu i na **zvyšování účinnosti existujících zdrojů výroby elektřiny a tepla bez změny zdroje energie (palivové základny)**. Typickým příkladem je výměna biomasového zdroje za účinnější zdroj.

Odůvodnění:

Důvodem pro navrženou podporovanou aktivitu je absence takovéto možnosti ve stávajícím nastavení Modernizačního fondu, kdy zcela chybí podpora opatření pro zvyšování účinnosti zdrojů výroby energie (elektřiny nebo tepla) bez nahrazování původního fosilního paliva, jak je vyžadováno v podprogramu HEAT.

Tato připomínka je zásadní.

12.Ke kapitole 4., k podprogramu č. 3A Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS (ENERG ETS)

Navrhujeme doplnit nový bod (tučně):

- ***zavádění vodíkových aplikací, např.:***
 - *pořízení elektrolyzéru nebo jiných technologií výroby obnovitelného nebo nízkouhlíkového vodíku,*
 - *technologie pro zpracování, transport a využití vodíku ve výrobě, energetice, dopravě nebo jako akumulace energie,*
 - ***modernizace výroby vodíku vedoucí k prokazatelnému snížení emisí skleníkových plynů, zejména při náhradě stávajících vysoce emisních výrobních technologií, za podmínky trvalého odstavení nahrazovaných zařízení.***

Odůvodnění:

Jde o zásadní nepokrytou oblast.

Tato připomínka je zásadní.

13.Ke kapitole 4., k programu č. 3C na str. 33

Navrhujeme uvést správný název programu.

Odůvodnění:

V nadpisu je omylem uvedeno „Energetické úspory v podnikání“ zatímco správně má být „Energetická účinnost ve veřejných budovách a infrastruktuře“.

Tato připomínka je zásadní.

14.Ke kapitole 4., k Programu č. 8: Inovativní a komplexní (individuální) projekty (I+)

Navrhujeme doplnit nový bod (tučně):

PREFEROVANÉ INVESTICE

- *kofinancování projektů podpořených v Inovačním fondu (výdaje, které netvoří inovativní části projektů, takže nejsou přímo podpořeny z Inovačního fondu a zároveň jsou z hlediska Modernizačního fondu způsobilé),*
- *komplexní investice v průmyslu a/nebo energetice, které svým rámcem přesahují možnosti jednotlivých programů Modernizačního fondu,*
- *výstavba energetické infrastruktury,*
- ***integrované projekty dekarbonizace zejm. rafinerského a petrochemického průmyslu zahrnující modernizaci výroby vodíku a souvisejících energetických systémů, a další projekty na snižování emisní náročnosti výroby, připravenost na technologie CCUS, využití obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie a paliv a trvalé vyřazení nejvíce emisně náročných technologických celků.***

Odůvodnění:

Navrhované doplnění reflektuje potřebu podpory komplexních dekarbonizačních projektů v energeticky a emisně náročných průmyslových odvětvích. Výnosy z dražeb emisních povolenek by proto měly umožnit podporu projektů vedoucích k zásadní modernizaci provázaných systémů, pokud tyto projekty přinášejí významné a dlouhodobě ověřitelné snížení emisí skleníkových plynů, zvýšení energetické účinnosti a zlepšení konkurenceschopnosti průmyslových podniků vystavených mezinárodní konkurenci.

Tato připomínka je zásadní.

15.Ke kapitole 4., k podprogramu č. 9: Výnosy z dražeb emisních povolenek (EUA)

Požadujeme upravit text následovně:

Příklady podporovaných opatření:

PREFEROVANÉ INVESTICE PREFEROVANÁ OPATŘENÍ

- *kompenzace nepřímých nákladů systému EU ETS,*
- *provozní podpora obnovitelných zdrojů energie uvedených do provozu po dni 31. prosince 2024,*
- *výdaje nezbytné k pokrytí administrativních nákladů na fungování systému obchodování a příspěvků mezinárodním organizacím v rámci plnění závazků České republiky v oblasti ochrany klimatu,*
- ~~*opatření podporující konkurenceschopnost českého průmyslu v procesu dekarbonizace, včetně kompenzací nepřímých nákladů systému EU ETS a dalších opatření podporujících zachování konkurenceschopnosti energeticky náročných odvětví,*~~
- ~~*komplexní investice v průmyslu a/nebo energetice, které rámcem přesahují možnosti jednotlivých programů Modernizačního fondu,*~~
- ~~*stabilizace financování opatření při nižší disponibilní alokaci Modernizačního fondu,*~~
- ~~*příspěvky mezinárodním organizacím a výdaje na administrativní náklady*~~

DALŠÍ PŘÍKLADY PODPOROVANÝCH INVESTIC OPATŘENÍ

- **opatření podporující konkurenceschopnost českého průmyslu v procesu dekarbonizace, s důrazem na opatření podporujících zachování konkurenceschopnosti energeticky náročných odvětví,**
- **komplexní investice v průmyslu a/nebo energetice, které rámcem přesahují možnosti jednotlivých programů Modernizačního fondu,**
- **stabilizace financování opatření při nižší disponibilní alokaci Modernizačního fondu,**
- **opatření posilující energetickou bezpečnost a infrastrukturu,**
- **adaptační a mitigační opatření, včetně investic do vodního hospodářství a opatření zvyšujících odolnost území vůči dopadům změny klimatu,**
- **opatření podporující zvyšování přirozeného pohlcování uhlíku, např. zachytávání CO₂ v lesních porostech a půdě,**
- **výstavba budov v pasivním či nulovém energetickém standardu.**
- **snížování energetické náročnosti budov**

Odůvodnění:

Vítáme vznik programu EUA, který vhodně doplní Modernizační fond o další potřebné využití výnosů z povolenek. Pokud však tento program slouží k využití všech zbývajících výnosů z povolenek nad rámec Modernizačního fondu, pak je třeba prioritizovat opatření, která jsou zmiňována v § 7 odst. 4 zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, zejména pak písm. b), tj. provozní podporu obnovitelných zdrojů energie a kompenzace nepřímých nákladů. Navrženou úpravou tedy dáváme obsah programu do souladu se zákonem.

Program EUA obsahuje několik účelů možného využití. Jestliže je např. dlouhodobým plánem/příslibem vlády zajistit plné vyplácení kompenzací nepřímých nákladů (jakožto významného prvku podpory konkurenceschopnosti) a obecný programový dokument je de facto jedinou zárukou tohoto kroku, pak by právě kompenzace měly být prioritizovány. Podobně je to s plánem podpory obnovitelných zdrojů. Touto připomínkou rozhodně nepodceňujeme další účely programu EUA, které naopak velmi vítáme (zejm. konkurenceschopnost, komplexní investice či doplnění alokace). Cítíme však možný velmi intenzivní tlak na využití jeho prostředků, a tak je jistá míra prioritizace vhodná, resp. nutná. Ostatní účely nad rámec zmíněného zákonného ustanovení tedy přesouváme do dalších příkladů podporovaných opatření, kam přidáváme ještě jednu oblast podpory – snížování energetické náročnosti budov. Jedná se o strategické investice, které svým charakterem a efektem posilují konkurenceschopnost, energetickou bezpečnost a dekarbonizaci. Absorpční kapacita v segmentu renovací budov mnohonásobně převyšuje alokované prostředky v programu HOUSEnerg.

Tato připomínka je zásadní.